

4. november 2012

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
(primsund@sum.dk)
(bbm@sum.dk)

Direktionen

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 3525 7500
Fax +45 3525 7701
www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Hjerteforeningen, Danmarks Lungeforening og Kræftens Bekæmpelse finder det glædeligt, at regeringen og Enhedslisten vil styrke forebyggelsesindsatsen på tobaks- og alkoholområdet, samt at man igennem håndhævelse af regler for salg af tobak og alkohol til personer under 18 år vil styrke indsatsen for bekæmpelse af rygning samt det høje alkoholforbrug blandt unge.

Håndhævelse af loven om salg af tobak og alkohol til unge har vist sig at være meget begrænset på nuværende tidspunkt, da de unge let kan købe tobak og alkohol, selvom de er langt under 18 år. Derfor anser de tre sygdomsbekæmpende foreninger skærpelsen af lovgivningen med billedlegitimation, skiltning og højere bødestrafte som et rigtigt tiltag, men slet ikke tilstrækkeligt til at sikre, at udsalgsstederne overholder bestemmelserne.

Der er international dokumentationⁱ for, at aldersgrænser for køb af tobak har effekt, når det understøttes af en effektiv og systematisk håndhævelse af loven. Effekten af lovgivningen vil yderligere forstærkes, når det foregår samtidigt med andre tiltag. De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil derfor anbefale, at regeringen evaluerer og dokumenterer effekten af de skærpede regler senest ét år efter lovens indførelse. En evaluering vil efterfølgende kunne danne grundlag for en vurdering af om andre initiativer vil være nødvendige for at støtte op om håndhævelsen af lovgivningen.

Det skal understreges, at der i loven burde være hjemmel til at fratage butiksejerne retten til salg af tobak og alkohol ved gentagne overtrædelser af de gældende regler. Dette kunne ske igennem indførelse af en licens, som tillader salg af tobaks- og alkoholprodukter. En udstedelse af licens til salg kan også bruges i andre sammenhænge, for eksempel i forbindelse med overtrædelse af reklameloven, ulovlige produkter og en begrænsning i forhold til antallet af salgssteder og -tidspunkter.


De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil også foreslå, at den obligatoriske skiltning vedrørende fremvisning af billedlegitimation bliver suppleret med information om, at man kan få

hjælp til rygestop via stoplinien.dk. I bekendtgørelsen om skiltning i tilknytning til rygerum eller rygekabiner på arbejdspladser står der i § 4, at Sundhedsstyrelsen i tilknytning til de obligatoriske skilte udsender information om de eksisterende hjælpemuligheder i forhold til et rygestop. En arbejdsgiver har en interesse i, at medarbejderne holder op med at ryge i forhold til sygedage med videre, men virksomheder, der tjener penge ved at sælge tobak, har ikke en interesse i frivilligt at oplyse om hjælp til rygestop. Derfor bør information om rygestop i forbindelse med skiltning om billedlegitimation i denne lovgivning være obligatorisk.


Forbuddet mod reklame på internettet er yderst relevant i forhold til begrænsning af de unges forbrug af tobak, da unge i stigende grad anvender de digitale medier som deres primære informationskanaler. De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil anbefale, at det eksplicit af loven fremgår, at forbuddet gælder alle former for digitale medier. Mobiltelefoner spiller således allerede en væsentlig rolle i forbindelse med formidling af reklamer blandt andet i form af app's og sms'er, hvorfor der bør gribes ind, således at der ikke bliver frit spil i forhold til eksempelvis tobaksreklamer.

I bemærkninger til lovforslaget omtales ændringen af reklameforbuddet kun i forhold til salg af piber, pibetobak og cigarer. De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil anbefale, at forbuddet gælder alle tobaksprodukter såsom cigaretter, vandpibetobak, snus og andre nuværende eller kommende tobaksprodukter. Hvis dette ikke er tilfældet, vil der stadig kunne reklameres for cigaretter med mere på internettet, hvilket vi ikke finder hensigtsmæssigt set i et forebyggelsesperspektiv.


Ændringen af reklamelovgivningen omfatter kun tobaksvarer, men de tre sygdomsbekæmpende foreninger mener, at lovgivning også burde omfatte alkoholprodukter. For selvom der eksisterer en aftale mellem alkoholindustrien og staten om alkoholreklamer målrettet børn og unge, bliver børn og unge fortsat eksponeret for reklamer om alkohol, også alkoholreklamer der er direkte målrettet denne gruppe. De sygdomsbekæmpende foreninger anbefaler derfor et reklameforbud for alkohol på samme måde, som der er for tobak.



Lief Vestergaard Pedersen
Adm. direktør
Kræftens Bekæmpelse



Inge Vestbo
Adm. direktør
Hjerteforeningen



Anne Brandt
Adm. direktør
Danmarks Lungeforening

ⁱ Richardsen L et al. Preventing Smoking in Young People: A Systematic Review of Impact of Access Interventions. 2009. Int. J. Environ. Res. Public Health, 6, 1485-1514.

Lund KE, Rise J. En gjennomgang av forskningslitteraturen om tiltak for å redusere røyking blandt ungdom, Oslo: Social- og helsedirektoratet, 2002.